

המכללה האקדמית נתניה



ניתוח דוחות כספיים

חוברת תרגילים

מרצה: דר' זינו רייך, רו"ח

מתרגלת: גב' יעל ליברמן

תרגיל בהתאמת הדוחות הכספיים לאינפלציה

1. להלן נתונים מתוך מאזן של חברה A לתאריך 31.12 (בשקלים נומינליים):

2007	2006	
נכסים		
54,000	40,000	מזומנים
45,000	38,000	חייבים - לקוחות
43,000	48,000	מלאי
208,000	200,000	ציוד ומכונות
(76,400)	(62,000)	פחת נצבר
215,000	215,000	קרקע
488,600	479,000	סה"כ נכסים
התחייבויות והון		
15,600	30,000	זכאים
1,500	15,000	הוצאות לשלם
17,000	12,000	דיבידנד לשלם
172,000	150,000	הלוואות לזמן ארוך
250,000	250,000	הון מניות נפרע
32,500	22,000	עודפים
488,600	479,000	סה"כ התחייבויות והון

נתונים נוספים:

- א. הציוד והמכונות שרשומים בתאריך ה- 31.12.06 נרכשו תמורת 200,000 ₪ מדד המחירים לצרכן היה 80 נקודות החברה מפחיתה של שיטת הקו הישר, אורך חיים הינו 15 שנים, אומדן ערך גרט הינו 14,000 ₪.
- בתאריך ה- 1.1.07 רכשה החברה מכונה נוספת בשווי של 8,000 ₪ החברה מפחיתה את המכונה לפי שיטת הקו הישר במשך 4 שנים ללא ערך גרט.
- ב. הקרקע נרכשה כאשר המדד היה 100 נקודות, באותו יום הונפקו המניות.
- ג. המלאי במאזן נרשם בשיטת L.I.F.O המלאים בשני המאזנים מייצגים סחורות שנרכשו בעת שהמדד היה ברמה של 90 נקודות.
- ד. בתאריך 31.12.06 החליטה החברה על חלוקת דיבידנד בסך של 12,000 ₪ במזומן אולם הסכום ישולם בשנת 2007.
- בתאריך 31.12.07 החליטה החברה על חלוקת דיבידנד בסך של 17,000 ₪ במזומן אולם הסכום ישולם בשנת 2007.
- ה. מדד המחירים ביום 31.12.06 היא 110 נקודות, מדד המחירים ביום 31.12.07 היה 125, המדד הממוצע בשנת 2007 היה 115.

נדרש: לתאם את הדוחות לשנת 2006, 2007.

2. בהמשך לשאלה ראשונה, להלן נתונים מתוך דו"ח רווח והפסד של חברה A לתאריך 31.12.07 (בשקלים נומינליים):

200,000	הכנסות ממכירות
	<u>עלות המכירות:</u>
48,000	יתרת פתיחה
117,000	קניות
<u>(43,000)</u>	מלאי סגירה
<u>(122,000)</u>	
78,000	רווח גולמי
(22,000)	הוצאות מכירה וכלליות
(14,400)	הוצאות פחת
(12,000)	הוצאות מימון
<u>(48,400)</u>	
29,600	רווח
	<u>נתונים נוספים:</u>

א. כל המכירות, הקניות, הוצאות מכירה וכלליות התבצעו בצורה אחידה במהלך שנת 2007.

ב. הציוד והמכונות שרשומים בתאריך ה- 31.12.06 נרכשו תמורת 200,000 ₪ מדד המחירים לצרכן היה 80 נקודות החברה מפחיתה של שיטת הקו הישר, אורך חיים הינו 15 שנים, אומדן ערך גרט הינו 14,000 ₪. בתאריך ה- 1.1.07 רכשה החברה מכונה נוספת בשווי של 8,000 ₪ החברה מפחיתה את המכונה לפי שיטת הקו הישר במשך 4 שנים ללא ערך גרט.

ג. המלאי במאזן נרשם בשיטת L.I.F.O המלאים בשני המאזנים מייצגים סחורות שנרכשו בעת שהמדד היה ברמה של 90 נקודות.

ד. מדד המחירים ביום 31.12.06 היא 110 נקודות, מדד המחירים ביום 31.12.07 היה 125, המדד הממוצע בשנת 2007 היה 115.

ה. ידוע שהרווח המתואם בשנת 2007 הינו 30,500 ₪.

נדרש: לתאם את הדו"ח לשנת 2007.

קווים מנחים בניתוח הפיננסי

1. הגדר למי מיועד הדיווח הכספי ומה מטרתו?
2. מדוע חברות מתאמצות לייפות את הדוחות הכספיים?
3. חברה B פירסמה דוחות לשנת 2007 בדו"ח רווח והפסד הצהירה החברה שהרווח שלה גדל ל - 12 מיליון ₪ וזה שיפור ניכור מכיוון שבשנה שעברה היה לה רווח של 9 מיליון ₪, להלן נתוני החברה (במיליוני ₪):

31.12.07	31.12.06	
65	70	הכנסות ממכירות
(43)	(49)	עלות המכירות
22	21	רווח גולמי
(10)	(9)	הוצאות מכירה וכלליות
12	12	רווח לפני הוצאות מימון
(3)	(2)	הוצאות מימון
9	10	רווח לפני הכנסות אחרות
1	---	הכנסות אחרות
10	10	רווח לפני מיסים
(2)	(1)	הגדלת עתודה למיסים נדחים
4	---	התאמה עקב שינוי שיעור מס
12	9	רווח שנתי

נתונים נוספים:

- א. האווירה האופטימית השפיעה על המשקיעים, כתוצאה מהעלייה ברווח מחיר מניית החברה זינקה ב - 3%.
- ב. בביאור לדו"ח רווח והפסד לשנת 2007 צוין שהחברה זוכתה על ידי ספקיה בהחזרים של 1 מיליון ₪ (מתואם) לפני מס, בגין הוזלה רטרואקטיבית של מחירי חומרי גלם שנרכשו בשנת 2006.
- ג. בביאור נוסף של החברה צוין שהחברה הקטינה באופן חד פעמי את העתודה למיסים נדחים בסכום של 4 מיליון ₪, זאת עקב שינוי צפוי אולם הדרגתי במס שהכריזה עליו הממשלה, האירוע הינו חד פעמי והוא מגדיל את הרווח ב - 4 מיליון ₪.
- ד. במהלך שנת 2007 התייעצה החברה עם שמאי והוא טען שיש שינוי בשיעור הפחתת הפחת השנתי מ - 5% (20 שנות פחת) ל - 3.5% (כ - 28 שנות פחת), הדבר ישפיע על הקטנת הוצאות הפחת בשנת 2007 ב- 1 מיליון ₪ והגדלת הרווח בהתאם.

נדרש:

יש לנתח את מצב החברה ללא השינויים החד פעמיים.

סוגי ניתוחים אפשריים

1. להלן נתונים ממאזן של חברה C נתונים אלו ישרתו אותנו להמשך הקורס!

2007	2006	2005	נכסים
			רכוש שוטף
3,000	4,000	6,000	מזומנים ושווי מזומנים
21,000	15,500	12,000	חייבים – לקוחות
22,000	18,500	13,000	מלאי
46,000	38,000	31,000	סה"כ רכוש שוטף
			רכוש קבוע
8,000	6,000	7,000	מכונות בניכוי פחת
12,000	8,000	10,000	בניינים בניכוי פחת
3,000	3,000	3,000	קרקע
23,000	17,000	20,000	סה"כ רכוש קבוע
69,000	55,000	51,000	סה"כ נכסים
2007	2006	2005	התחייבויות והון עצמי
			התחייבויות שוטפות
7,000	5,000	3,000	זכאים – ספקים
45,000	31,000	25,000	הלוואות לזמן קצר
4,000	4,000	4,000	הוצאות לשלם
56,000	40,000	32,000	סה"כ התחייבויות שוטפות
			התחייבויות לז"א
5,000	9,000	12,000	הלוואות לזמן ארוך
5,000	9,000	12,000	סה"כ התחייבויות לז"א
			הון עצמי ועודפים
4,000	4,000	4,000	מניות
4,000	2,000	3,000	עודפים
8,000	6,000	7,000	סה"כ הון עצמי ועודפים
69,000	55,000	51,000	סה"כ התחייבויות והון עצמי

נדרש:

יש לנתח את המגמות בחברה C.

2. להלן נתונים מדו"ח רווח והפסד של חברה C:

2007	2006	2005	
40,000	47,000	50,000	הכנסות ממכירות
			עלות המכירות:
(12,500)	(14,400)	(16,000)	חמרי גלם
(17,400)	(19,200)	(20,000)	עבודה ישירה
(29,900)	(33,600)	(36,000)	סה"כ עלות מכירות
10,100	13,400	14,000	רווח גולמי
(200)	(1,400)	(3,000)	הוצאות הנהלה
(300)	(900)	(1,800)	הוצאות שיווק
9,600	11,100	9,200	רווח תפעולי
(4,200)	(3,200)	(2,000)	הוצאות מימון
5,400	7,900	7,200	רווח לפני מס

נדרש:

יש לנתח את המגמות בחברה C.

ניתוח הנזילות, האיתנות הפיננסית מבנה ההון ויחסי כיסוי

ניתוח הנזילות בטווח הקצר

1. מהי מטרת מדדי הנזילות בטווח הקצר ומהי מטרת מדדי הנזילות בטווח הארוך?
2. האם קיים בחברה C הון חוזר או פער מימון בכל אחת מ – 3 השנים.
3. חשב את היחס השוטף לחברה C וכן יש להסביר את המשמעות.
4. חשב את יחס ההון החוזר להתחייבויות שוטפות לחברה C וכן יש להסביר את המשמעות.
5. חשב את יחס ההון החוזר למאזן של חברה C וכן יש להסביר את המשמעות.
6. הסבר מדוע מחשבים את היחס המהיר (מה ההבדל בינו לבין היחס השוטף)?
7. חשב את היחס המהיר של חברה C.
8. חשב את יחס רמת הנזילות המיידית של חברה C והסבר את המשמעות.
9. חשב את יחס אורך הנשימה של חברה C בשנת 2007 והסבר את המשמעות.

יחסי איתנות פיננסית ומבנה ההון

1. הגדר מהו המנוף הפיננסי?
2. חשב את המנוף הפיננסי של חברה C בשנת 2007.
3. במידה והחברה תקטין את המנוף הפיננסי האם ערך החברה יגדל?
4. חשב את היחס התחייבויות למאזן בשנת 2007 של חברה C.
5. חשב את היחס הון עצמי למאזן בשנת 2007 של חברה C.
6. הגדר מהם יחסי הכיסוי?
7. חשב את יחס הכיסוי הוצאות מימון בשנת 2007 של חברה C.

ניתוח היעילות התפעולית ויחסי המחזור

יחסי מלאי

1. מדוע היחסים הפיננסיים של היעילות התפעולית עוסקים בעלות המכירות ולא בהכנסות?
2. חשב את יחס המלאי לחברה C בשנת 2007, האם ניהול המלאי בחברה טוב?
3. חשב את מספר הימים שחברה C החזיקה מלאי בשנת 2007, האם ניהול המלאי בחברה טוב?
4. חשב את מהירות מחזור המלאי לחברה C בשנת 2007 והסבר את המשמעות של התוצאה.

יחסי לקוחות חייבים - אשראי

1. מה מטרתם של יחסי האשראי?
2. חשב יחס לקוחות חייבים של חברת C לשנת 2007 והגדר מדוע קיימים מספר יחסי חייבים?
3. חשב את מספר הימים שחברה C נתנה אשראי בממוצע בשנת 2007, האם ניהול הגבייה בחברה טוב?
4. חשב את מהירות מחזור החייבים והלקוחות לחברה C בשנת 2007 והסבר את המשמעות של התוצאה.
5. חשב את יחס הזכאים ואת ימי הזכאים לפירמה C בשנת 2007 וכן הסבר את המשמעות.

יחסי ספקים זכאים

חשב יחס זכאים וימי זכאים לחברה C בשנת 2007 וכן הסבר את המשמעות של התוצאות.

מדדי פעילות

1. האם חברה C ניצלה באופן יעיל את הרכוש הקבוע שלה בשנת 2007?
2. האם חברה C ניצלה באופן יעיל את הנכסים שלה בשנת 2007?

ניתוח הרווחיות, תזרים מזומנים ויחסי הון מניות

1. במהשך לנתונים של חברה C בשנת 2007, חשב את שולי הרווח לפני מס, שיעור הרווח הגולמי, שיעור הרווח התעולי והסבר מה כל יחס מלמד אותנו.
2. איזה מהמצבים הבאים מעיד בהכרח על חברה המצויה בקשיים :
 - א. חברה בעלת תזרים מזומנים חיובי מפעילות שוטפת, תזרים מזומנים שלילי מפעילות השקעה ותזרים מזומנים חיובי מפעילות מימון.
 - ב. חברה בעלת תזרים מזומנים שלילי מכל שלושת הפעילויות.
 - ג. חברה בעלת תזרים מזומנים שלילי מפעילות שוטפת, תזרים מזומנים חיובי מפעילות השקעה ותזרים מזומנים חיובי מפעילות מימון.
 - ד. חברה בעלת תזרים מזומנים שלילי מפעילות שוטפת, תזרים מזומנים שלילי מפעילות השקעה ותזרים מזומנים חיובי מפעילות מימון.
3. האם התשובה על ההון העצמי (ROE) יכולה להיות נמוכה מהתשובה על הנכסים (ROA)?
4. מדוע יש לבצע ניתוח דו פונט כאשר יש שינוי ביחס התשובה על הנכסים?
5. להלן מאזן של חברה D לשנת 2006, הערוך לפי כללים חשבונאיים מקובלים של חברה שהרווח התפעולי שלה לשנת 2006 היה 390 ₪ (החברה פטורה ממס הכנסה).

התחייבויות		נכסים	
300	משיכת יתר	200	מזומנים
450	ספקים	300	השקעות סחירות לפי שוו שוק
990	הלוואה לזמן ארוך	1,000	לקוחות ומלאי
860	הון עצמי	1,100	רכוש קבוע - ציוד
2,600		2,600	

חשב ROA.

6. הגדר מהו EPS, וכיצד ניתן לבחון האם מחיר המניה בשוק גבוה יחסית?

יחסים מבוססי שוק

1. ברצונך להעריך את שווי מניית חברה E (חברה פרטית), תוך שימוש במכפיל.

$$\text{מכפיל הרווח} = \frac{\text{שווי השוק של ההון העצמי}}{\text{רווח נקי}}$$

לשם כך מצאת 3 חברות (ציבוריות) אשר דומות לאופי הפעילות של חברה E. להלן מבחר נתונים על 4 החברות (הנתונים הינם בש"ח):

חברה ג	חברה ב	חברה א	חברה E	
250	600	5,500	1,000	מכירות
100	150	1,200	250	רווח תפעולי
40	100	600	90	רווח נקי
1,000	150	10,000	3,900	מספר מניות מונפקות
2	20	3	----	שווי שוק של מניה אחת בבורסה

הנח שהרווח הנקי מהווה אומדן מהימן לרווח הצפוי בשנים הבאות עבור כל אחת מהחברות לעיל.

נדרש:

- א. חשב את מכפיל הרווח הנקי הממוצע בענף.
- ב. חשב את שווייה של מניה אחת של חברה E תוך שימוש במכפיל הרווח הנקי.
- ג. מנה חסרונות בולטים המאפיינים שימוש במכפיל לצורך הערכת שווייה של החברה בדרך שבה חישבנו את הסעיפים הקודמים.

2. הגדר מהו היתרון של המדדים הספציפיים.

בעיות סטטיסטיות בשימוש ביחסים פיננסים

הגדר מהן הבעיות בשימוש היחסים הפיננסיים.

ניתוח הסיכויים לקשיים ויכולת ההישרדות

מדדי הישרדות

1. מהם המגבלות במדד ההשירדות של ביבר?
2. הצג את התחזית לפי מדד אלטמן לפשיטת רגל הן לחברות ציבוריות והן לחברות פרטיות, מהן הערכים לחיזוי פישטת רגל?
3. האם יכול להיווצר מצב שבו נקבל על פי מדד אלטמן $Z=0.5$ אולם במציאות החברה תשרוד?

תכנון פיננסי והערכת שווי

תכנון פיננסי

1. מה היתרון של שיעור צמיחה ברת קיימא לעומת שיעור צמיחה היסטורי של המכירות?
2. מנהל חברה הודיע שהחברה תחלק בשנה הקרובה 40% מהרווח הנקי שלה כדיבידנדים. הרווח הנקי שלה הינו בשיעור של 9% מהמכירות. היקף המכירות השנתי של החברה יעמוד על 1,500,000 ₪. המנוף הפיננסי של החברה הינו 4. שווי הנכסים של החברה מהמכירות הינו 120%.
 - א. מהו שיעור הצמיחה של החברה לפי נוסחת Higgins?
 - ב. מהו שווי ההון העצמי בספרי החברה?
3. פירמה שואפת לממן את עצמה באמצעות יחס של הון זר להון עצמי של 0.7, תשואת בעלי ההון הנדרשת הינה 30% ותשואת בעלי החוב הינה 6%, ידוע שיעור מס החברות הינו 35%.
 - א. החברה חילקה אתמול דיבידנד בסך של 100 ₪, מניסיון המשקיעים החברה מחלקת כל שנה דיבידנד, ידוע ששיעור צמיחת הדיבידנד הינו 5%.
 - א. מהו מחיר ההון המשוקלל של הפירמה?
 - ב. לפי מודל גורדון מהו מחיר המניה היום?